ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ
30.10.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БНТ -

√ **Добрин Иванов коментира Бюджет 2027 и предизвикателствата пред българския бизнес в „Бизнес.БГ“ по БНТ**
Добрин Иванов, изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), коментира Бюджет 2027, размера на минималната работна заплата (МРЗ), основните предизвикателства пред българския бизнес и актуални въпроси, свързани с икономическото развитие на страната, в предаването „Бизнес.БГ“ по Българската национална телевизия (БНТ).
Гледайте цялото участието тук.

Cross.bg

√ **Високите цени на тока и газа удрят производството - кой ще поеме щетите?**
Рекордното поскъпване на електроенергията и природния газ за небитовите потребители поставя българските производствени предприятия в тежка неконкурентна позиция на европейския пазар. Липсата на навременна държавна подкрепа създава риск от затваряне на фабрики, съкращения на персонал и пренасяне на енергийните разходи в крайните цени на стоките за гражданите. „Днешната цена на електроенергията е 320 евро на мегаватчас, докато за същия месец за миналата година тя беше с 85% по-ниска", коментира **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов** в сутрешния блок „Здравей, България" по NOVA.
По думите на Добрин Иванов котировките на електроенергията за бизнеса са ескалирали рязко през последната седмица, след като през септември средната стойност е била под 200 евро за мегаватчас. Според него на европейския пазар в сегмента „Ден напред" цените варират около 300 евро, но в страни като Гърция електроенергията се търгува значително по-евтино - около 248 евро за мегаватчас, заради работата на газови централи и по-ниски разходи за квоти.
Ако не се задейства компенсационен механизъм, тази висока цена ще бъде калкулирана в крайната цена на стоките и услугите, а бизнесите, които произвеждат борсови стоки и не могат да я начислят, просто ще фалират, заяви Добрин Иванов. Той поясни, че фючърсите показват спад в цените едва в началото на 2027 година, но пазарната прогноза се променя бързо и нивата могат да останат трайно високи.

ЕВроком

√ **Ценови удар: Токът за бизнеса скочи с 85%, работодателите плашат с фалити**
Цената на електроенергията за бизнеса достигна 320 евро за мегаватчас – с 85% повече спрямо същия период на миналата година. Това заяви **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов** в предаването „Здравей, България“ по NOVA.
По думите му цените са се повишили рязко през последната седмица, след като през септември средната стойност е била под 200 евро за мегаватчас. На европейския пазар в сегмента „Ден напред“ котировките са около 300 евро, докато в Гърция електроенергията се търгува за приблизително 248 евро за мегаватчас. Иванов обясни разликата с по-интензивната работа на газовите централи и по-ниските разходи за въглеродни квоти.
Работодателите предупреждават за фалити

Иванов предупреди, че без навременни компенсации високите цени на електроенергията ще се отразят пряко върху крайните цени на стоките и услугите.
„Ако не се задейства компенсационен механизъм, тази висока цена ще бъде калкулирана в крайната цена на стоките и услугите. Бизнесите, които произвеждат борсови стоки и нямат възможност да я начислят, просто ще фалират“, заяви той.
По думите му фючърсите показват очакван спад на цените едва в началото на 2027 г., но пазарните прогнози се променят бързо и високите нива могат да се задържат.

Параграф

√ Токът за бизнеса стигна 320 евро, а компенсациите се бавят 10 месеца
Скъпата електроенергия и забавената държавна помощ застрашават производството и могат да повишат цените на стоките. За този риск предупреди **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов** пред Нова.
Иванов посочи актуалната цена на тока за бизнеса и я сравни с нивото за същия месец миналата година:
Днешната цена на електроенергията е 320 евро на мегаватчас, докато за същия месец за миналата година тя беше с 85% по-ниска.
По думите му, цените са се повишили рязко през последната седмица. През септември средната стойност е била под 200 евро за мегаватчас. На европейския пазар в сегмента „Ден напред“ нивата са около 300 евро, а в Гърция — около 248 евро.
Иванов обясни разликата с работата на газови централи и по-ниските разходи за квоти.
За последиците при липса на компенсационен механизъм Иванов заяви:
Ако не се задейства компенсационен механизъм, тази висока цена ще бъде калкулирана в крайната цена на стоките и услугите, а бизнесите, които произвеждат борсови стоки и не могат да я начислят, просто ще фалират.
Иванов посочи, че фючърсите показват спад на цените едва в началото на 2027 година. Той предупреди, че пазарната прогноза се променя бързо и високите нива може да се задържат.

Таралеж

√ Токът за бизнеса скочи до 320 евро: Работодатели предупреждават за фалити
Цената на електроенергията за бизнеса е достигнала 320 евро за мегаватчас, което предизвиква сериозни притеснения сред работодателите за финансовата устойчивост на предприятията и възможно поскъпване на стоките и услугите. За това предупреди **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов** пред NOVA.
По думите му цената на електроенергията е с 85% по-висока спрямо същия месец на миналата година. Иванов посочи, че само през последната седмица се наблюдава рязко увеличение, след като през септември средната цена е била под 200 евро за мегаватчас.
Той направи сравнение и с други европейски държави, като отбеляза, че на пазара "Ден напред“ цените се движат около 300 евро за мегаватчас. В Гърция обаче електроенергията се търгува на значително по-ниски нива – около 248 евро за мегаватчас. Според Иванов това се дължи на по-активното използване на газови електроцентрали и по-ниските разходи за въглеродни квоти.
Представителят на работодателите предупреди, че без навременна държавна подкрепа високите разходи за електроенергия ще се отразят пряко върху крайните потребители.
"Ако не се задейства компенсационен механизъм, тази висока цена ще бъде калкулирана в крайната цена на стоките и услугите. Бизнесите, които произвеждат борсови стоки и нямат възможност да я начислят, просто ще фалират“, заяви Добрин Иванов.
Според него прогнозите на фючърсните пазари сочат възможно понижение на цените едва в началото на 2027 г. Той обаче подчерта, че пазарната ситуация остава динамична и няма гаранция, че високите стойности няма да се задържат за по-дълъг период.
Исканията на работодателите за спешна промяна в компенсационния механизъм получиха подкрепа и от синдикатите.

Дунав мост

√ Токът за бизнеса скочи до 320 евро за мегаватчас

Рекордното поскъпване на електроенергията и природния газ за небитовите потребители поставя българските производствени предприятия в тежка и неконкурентна позиция на европейския пазар. Забавената държавна подкрепа заплашва със затваряне на фабрики, съкращения на персонал и директно пренасяне на разходите в крайните цени на стоките за гражданите, предупредиха **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов** и президентът на КНСБ Пламен Димитров в студиото на предаването „Здравей, България“ по NOVA.

Ценови шок на енергийната борса

Котировките на електроенергията за индустрията са се покачили рязко през последната седмица, след като през септември средната стойност се е задържала под 200 евро за мегаватчас. На европейския пазар в сегмента „Ден напред“ цените в момента се движат около 300 евро, но българските компании плащат значително повече спрямо конкурентите си на Балканите.

„Днешната цена на електроенергията е 320 евро на мегаватчас, докато за същия месец за миналата година тя беше с 85% по-ниска“, коментира Добрин Иванов в ефира на NOVA.

По думите му в съседна Гърция електроенергията се търгува на чувствително по-ниски нива — около 248 евро за мегаватчас. Причината за тази разлика е работата на гръцките газови централи и по-ниските разходи за емисионни квоти. Според изпълнителния директор на АИКБ пазарните фючърси очертават спад на цените едва в началото на 2027 година, но прогнозите се менят динамично и високите стойности могат да се окажат трайни.

„Ако не се задейства компенсационен механизъм, тази висока цена ще бъде калкулирана в крайната цена на стоките и услугите, а бизнесите, които произвеждат борсови стоки и не могат да я начислят, просто ще фалират“, заяви Добрин Иванов.

Българска банка за развитие

√ ББР ще надгради резултатите си с финансиране на стратегически инвестиции

Българската банка за развитие (ББР) представи пред работодателите, синдикатите и общините финансовите резултати на банката за деветмесечието на 2026 г., изпълнението на националните програми и новите възможности за финансиране на бизнеса.

В Консултативния съвет към Надзорния съвет на ББР участват представители на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската стопанска камара, Българската търговско-промишлена палата, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, двата синдиката – КНСБ и КТ „Подкрепа“, както и Националното сдружение на общините в Република България. Консултативният съвет осигурява постоянен диалог на ББР с бизнеса, синдикатите и общините и подпомага обществения контрол, прозрачността и отчетността на банката.

Председателят на Надзорния съвет на ББР Деляна Иванова представи новите членове на ръководството на банката – членовете на Управителния съвет и изпълнителни директори Ангел Найденов, Костадин Каранлъков и Надя Кошинска, както и Даниел Берг, Иван Кутлов и Иван Раичков, които се присъединяват към Надзорния съвет.

„Управителният и Надзорният съвет обединяват професионалисти с богат банков опит, с които ще надградим постигнатите резултати на банката. В изпълнение на възложения ни от правителството мандат ББР ще участва в реализацията на стратегически проекти и привличането на стратегически инвеститори“, заяви председателят на Надзорния съвет Деляна Иванова.

От страна на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) участва изпълнителният заместник-председател Добрин Иванов.

ББР отчита печалба след данъци от 17,6 млн. евро за деветмесечието на 2026 г., съпоставима с резултата за същия период на 2025 г.

Пред Консултативния съвет бяха представени договорените с Министерството на земеделието и храните промени в гаранционната програма на Националния гаранционен фонд от Групата на ББР. Покритието по нови финансирания се увеличава от 50% на до 80%, а срокът за издаване на нови гаранции се удължава до края на 2029 г.

Промените дават възможност за формиране на нов гаранционен портфейл с обем до 200 млн. евро и подкрепа на кредити за над 250 млн. евро. Програмата е насочена към микро, малки и средни предприятия в селското, горското и рибното

стопанство, с гаранционен лимит до 1,5 млн. евро за кредитополучател и свързаните с него лица. Финансирането се предоставя чрез партньорски банки при по-ниски лихви и такси, облекчени обезпечения или достъп до кредит, който без гаранцията не би бил възможен.
Банката отчете и успешното приключване в срок на възложените ѝ дейности по програмата за енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради по Националния план за възстановяване и устойчивост. Управляваният от ББР ресурс беше увеличен от 246,6 млн. евро на 332,5 млн. евро с решение на Европейската комисия. Предстои обновяването на 630 сгради в над 100 общини при 100% финансиране на допустимите разходи.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

√ Вицепремиерът Гълъб Донев се срещна с еврокомисаря по финансите Пьотр Серафин
Вицепремиерът и министър на финансите Гълъб Донев проведе среща с европейския комисар по бюджета, борбата с измамите и публичната администрация Пьотър Серафин в София.
Основна тема на разговора беше преговорният процес по Многогодишната финансова рамка (МФР) на ЕС за периода 2028-2034 г. с фокус върху приходната част.
В рамките на срещата министър Донев отбеляза, че въпреки предизвикателствата Европа не трябва да намалява амбициите си.
Силата на ЕС – и на най-важния му инструмент, бюджетът на ЕС – е да допринесе за изграждане на по-просперираща и по-конкурентоспособна, но и по-сигурна Европа.
Министър Донев подчерта значението на кохезионната и общата селскостопанска политика не само за сближаването, растежа и конкурентоспособността, но и за продоволствената сигурност в целия Европейски съюз.
„Нарастващият брой и мащаб на предизвикателствата, пред които сме изправени, изискват адекватен и навременен отговор, но това не трябва да се случва за сметка на основаните на Договорите политики. Стремим се да постигнем съгласие по подходящите източници на приходи в бюджета на ЕС като избегнем допълнително натоварване на националните бюджети“, подчерта министър Донев.
От своя страна, европейският комисар по бюджета, борбата с измамите и публичната администрация Пьотър Серафин изтъкна, че е важно да се постигне общо съгласие по Многогодишната финансова рамка на ЕС възможно най-скоро.
„Изправени сме пред несигурно бъдеще, затова се надявам на консенсус по Многогодишната финансова рамка до края на годината. Трябва да гледаме на пакета с предложения в неговата цялост, ще трябва да се направят и някои отстъпки“, посочи еврокомисар Серафин.
Министър Донев увери еврокомисарят по бюджета, че ще продължим да работим за навременното постигане на амбициозен, справедлив и балансиран бюджет на ЕС.

БНР

√ Лагард, ЕЦБ: Инфлацията може да остане "значително над целта"
Президентът на Европейската централна банка Кристин Лагард заяви, че покачването на цените на енергията е надхвърлило базовите допускания и ще повиши допълнително инфлацията в средносрочен план.
Общата инфлация може да остане "значително над целта" през следващите тримесечия, предупреди тя по време на пресконференция след днешното решение на ЕЦБ да остави лихвените проценти непроменени.
Натискът върху заплатите обаче остава умерен, което подкрепя стабилизирането на инфлацията в средносрочен план, добави ръководителят на ЕЦБ.
Лагард отбеляза, че икономиката се е разширила през третото тримесечие, въпреки че подновеното покачване на цените на енергията е засегнало потребителското доверие, а по-високите разходи за финансиране са натоварили растежа.

Правителствените разходи за инфраструктура и отбрана, наред с инвестициите в изкуствен интелект, би трябвало да подкрепят икономическата активност, добави тя.
Шефът на ЕЦБ отбеляза, че към момента банката не вижда "съществен риск от вторични инфлационни ефекти".
"Рискът от вторични ефекти е нещо, на което обърнахме специално внимание", коментира тя, като поясни, че с нарастването на инфлацията се наблюдава и скок в "непреките и вторичните ефекти, което би изисквало конкретно политическо решение".
Ръководителят на ЕЦБ обясни, че банката не отчита риск от вторични ефекти "извън онова, което вече е включено в прогнозите на банката от септември". Въпреки това тя увери обществеността, че ЕЦБ ще продължи да следи въпроса "внимателно".
Днешното решение за запазване на лихвените проценти е било взето "единодушно", въпреки че някои членове на Управителния съвет са поставили под въпрос дали не е необходимо повишение на лихвите, посочи тя.
Лагард също така заяви, че доходността по дългосрочните облигации се е повишила значително на световните пазари, което отразява широкообхватно нарастване на разходите за заемане на средства в дългосрочния сегмент на кривата на доходността.
Лагард отдаде това повишение на няколко фактора, включително очакванията за инфлацията и лихвените проценти, както и на увеличеното емитиране на дългови инструменти от страна на някои от най-големите технологични компании в света.
"Държавите с високи нива на задлъжнялост трябва да са наясно, че лихвените проценти ще бъдат по-високи", отбеляза председателят на централната банка.
Лагард също така подчерта, че покачващите се цени на енергията са "съществен фактор", като добави, че централната банка ще продължи да следи внимателно развитието на ситуацията "през следващите седмици".
Ръководителят на ЕЦБ също така потвърди, че централната банка продължава да прилага "премерен подход" към настоящата ситуация и ще оцени развитието на геополитическата обстановка, както и цените на енергията, преди да вземе решение за бъдещите си действия.
В края на пресконференцията Кристин Лагард заяви, че е взела решение да напусне поста си предсрочно, за да бъде свободна "да изказва мнението си".
"Никога не е подходящ момент за напускане", отбеляза тя, обяснявайки, че причината да съкрати мандата си начело н ЕЦБ, който по план трябваше да продължи до октомври 2027 г., е желанието ѝ да си върне "свободата на словото, свободата да се занимава с въпроси, които не са свързани с паричната политика".
Лагард също така посочи, че търсенето на нейния наследник вече е започнало, и отхвърли опасенията за възникване на вакуум във властта, като добави, че често става свидетел на това как "истината се изопачава".

√ Лагард освобождава предсрочно ръководния пост в ЕЦБ

правителят на ЕЦБ Кристин Лагард е информирала Управителния съвет на банката, че ще напусне предсрочно поста си на 7 февруари 2027 година.
Мандатът ѝ изтича през октомври догодина.
Според официално изявление на ЕЦБ, Лагард е уведомила Управителния съвет на банката и председателя на Европейския съвет Антонио Коща за своето решение. От ЕЦБ посочват, че нейният наследник ще бъде назначен от Европейския съвет чрез процедурата за номиниране, установена съгласно член 283 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
В социалните мрежи Лагард сподели, че работата ѝ в ЕЦБ е била "източник на голяма гордост", и благодари на "всички, които са ме подкрепяли по този път през последните седем години".
"Напускам тази институция с чувство за добре свършена работа и с ЕЦБ, която е подготвена за бъдещето", заяви 70-годишната Лагард в кратко видео.
Същевременно Коща обяви, че процесът по избор на наследник на Лагард започва незабавно, като се очаква Европейският съвет да вземе решение "своевременно".
Предсрочното напускане на Лагард дава възможност на европейските лидери да изберат нейния наследник, докато Еманюел Макрон все още е президент. Ройтерс посочва, че това е един от факторите, обсъждани във връзка с момента на оставката.
По-късно през деня е редовната пресконференция на ЕЦБ по паричната политика.

Investor.bg

√ Бизнес климатът в индустрията и услугите у нас се влошава през октомври

Понижените оценки на предприемачите в промишлеността и услугите влошават оценките за бизнес климата в България през октомври. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) след направени анкети с мениджъри на фирми.

През октомври общият показател на бизнес климата намалява с 2,1 пункта в сравнение със септември (от 15,3% на 13,2%). Спад на показателя се наблюдава в промишлеността и в сектора на услугите, докато в строителството запазва приблизително нивото си от предходния месец. Единствено в търговията на дребно се отчита подобрение.

Най-сериозен срив е налице в сектора на услугите, като показателят спада с 6,9 пункта (от 8,4% на 1,5%) след влошени оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. По-резервирани са и мненията им относно настоящото и очакваното търсене на услуги. Най-сериозните пречки за дейността остават несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша, като анкетата регистрира нарастване на неблагоприятното въздействие на първия фактор. Относно продажните цени в сектора на услугите прогнозите на мениджърите са за известно увеличение през следващите три месеца.

Бизнес климатът в промишлеността се понижава с 2,8 пункта (от 16,9% на 14,1%). Според оценките притокът на нови поръчки през последните три месеца е намалял, понижени са и очакванията за производствената активност през следващите три месеца. През октомври средното натоварване на мощностите е с 0,4 пункта под нивото си от юли и достига 72,5%. Несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила продължават да бъдат основните проблеми за развитието на бизнеса. Прогнозите за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца са в посока увеличение.

В сектора на строителството показателят запазва приблизително нивото си от септември (от 9,3% на 9,7%). По мнение на строителните предприемачи в следващата половин година се очаква намаление на новите поръчки, което ще доведе и до свиване на дейността в краткосрочен план. Основните фактори, ограничаващи дейността в сектора, остават несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и цените на материалите, като спрямо септември се отчита засилване на отрицателното въздействие на първия и третия фактор. По-голяма част от строителните предприемачи очакват продажните цени да останат без промяна през следващите три месеца.

През месеца единствено бизнес климатът в търговията на дребно се повишава с 1,2 пункта (от 25,3% на 26,5%) в резултат на благоприятните оценки и очаквания на търговците за бизнес състоянието на предприятията. Позитивни са и прогнозите им относно обема на продажбите през следващите три месеца. Несигурната икономическа среда продължава да затруднява в най-голяма степен развитието на бизнеса, следвана от конкуренцията в бранша и недостига на работна сила. По отношение на продажните цени търговците на дребно предвиждат повишение през следващите три месеца.

√ България е на трето място в ЕС по генерирани отпадъци на човек от населението

Средно по 2881 кг отпадъци на човек от населението са генерирани в България през 2024 г., без да се включват големите количества минерални отпадъци от миннодобивната промишленост, кариерите и строителството, показват най-новите данни на европейската статистическа служба Евростат, което поставя страната на трето място в Европейския съюз по този показател.

Всеки жител на ЕС е генерирал средно 1697 кг през 2024 г. Най-много отпадъци на човек от населението са генерирани в Естония - 4703 кг, следвана от Белгия с 3157 кг и България - с 2881 кг. Най-малко са количествата в Малта - 1092 кг, Ирландия - 1199 кг, и Словения - 1254 кг.

Общо в ЕС през 2024 г. са образувани 765 млн. тона отпадъци, без големите количества минерални отпадъци. Това представлява 35% от всички генерирани отпадъци в Съюза, които достигат 2,196 млрд. тона.

През последните две десетилетия количеството отпадъци в ЕС, без големите минерални отпадъци, е намаляло с 1,9 на сто спрямо 2004 г., когато са били отчетени 779,5 млн. тона.

България депонира над 90 на сто от отпадъците си

През 2024 г. в ЕС 42% от третираните отпадъци са били рециклирани. Общо 61,8% са преминали през операции по оползотворяване, включително рециклиране, използване за запълване на изкопи и изгаряне с оползотворяване на енергия. Рециклирането е представлявало 42% от всички третирани отпадъци, използването за запълване на изкопи - 13,3%, а изгарянето с оползотворяване на енергия - 6,5%. Още 37,8% са били депонирани, а 0,4% са изгорени без оползотворяване на енергия.

В България депонирането е преобладаващият метод за третиране на отпадъците - 91,4%. По този показател страната е на първо място в ЕС, следвана от Финландия с 84,4% и Швеция със 75,1%.
В 12 държави от ЕС повече от половината третирани отпадъци са били рециклирани. Най-висок дял е отчетен в Италия - 87,3%, Унгария - 77,1%, и Словакия - 69,8%.
В Словения 67,8% от отпадъците са използвани за запълване на изкопи или за инженерни и ландшафтни дейности, а в Ирландия делът е 45,2%.
Изгарянето с оползотворяване на енергия е сред по-рядко използваните методи в ЕС, но в Дания то представлява 27% от третираните отпадъци, а в Литва - 19,4%.

Мениджър

√ Цените на петрола се понижават

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в четвъртък, заличавайки част от ръста, отчетен предния ден, тъй като надеждите за мирни преговори смекчиха опасенията относно евентуални прекъсвания на доставките от Близкия изток, породени от регионалния конфликт, пише Ройтерс.
Към 09:00 часа българско време сортът Брент поевтиня с 1,22 долара, или 1,06%, до 114,1 долара за барел. Цената на американския лек суров петрол WTI се понижи с 1,42 долара, или 1,38%, до 101,4 долара за барел.
В сряда сортът Брент поскъпна с 1,3%, а WTI – с 3%.
Според публикация на „Уолстрийт джърнъл“ от сряда, в която изданието се позовава на американски официални лица и запознати източници, вицепрезидентът на САЩ Джей Ди Ванс е направил опит да възобнови мирните преговори, като е изпратил писмо до ръководителя на иранския Съвет за сигурност Мохсен Резаи.
„Наблюдава се засилен натиск за продажба на фона на очакванията, че мирните преговори може да бъдат подновени“, коментира Юки Такашима, икономист в Nomura Securities. „Въпреки това спадът остава ограничен.“
Това се дължи на опасения, свързани с интензифицирането на атаките от страна на хусите, както и на страховете, че САЩ може да предприемат нападение срещу Иран след междинните избори, насрочени за 3 ноември.
Коалицията, водена от Саудитска Арабия и сражаваща се срещу йеменските хуси, съобщи, че рано сутринта в четвъртък е унищожила балистична ракета, изстреляна от групировката към източния регион на кралството. В същото време военните действия между двете страни не показват признаци на отслабване.
Правителствените сили на Йемен заявиха, че в сряда хусите са атакували летището в Аден.
Нападението бе извършено ден след като хусите обявиха, че са поразили с ракета най-голямата петролна рафинерия в Саудитска Арабия – ход, който бележи ескалация на атаките срещу втория по големина производител на суров петрол в света след САЩ.
Саудитските власти не потвърдиха незабавно информацията за удара по съоръжението, което има капацитет за преработка от 550 000 барела на ден.
Междувременно Катарски посредници са представили на Иран нов проект за споразумение за прекратяване на войната със САЩ и Израел, съобщи запознат с преговорите представител. Високопоставен ирански служител обаче отхвърли проекта, определяйки го като неприемлив и такъв, който не представлява реална оферта.
В сряда иранският външен министър заяви, че Техеран продължава да дава шанс на дипломацията, и посочи, че ако бъде приет, представеният от страната седемдневен план би могъл да бъде изпълнен за по-малко от седмица.
Очакванията за увеличаване на добива на суров петрол и производството на дизел в Русия допълнително натежаха върху пазарните нагласи и цените.
„След удара по Рязанската рафинерия на 15 октомври не е имало други потвърдени атаки срещу руската инфраструктура за преработка на петрол“, отбелязват анализатори от JPMorgan в доклад, публикуван снощи. *„Това затишие позволи на обемите на преработка в руските рафинерии да се възстановят с 350 хиляди барела на ден през миналата седмица, достигайки 4 милиона барела на ден.“*
„По-високите обеми на преработка биха позволили на Русия също така да увеличи добива на суров петрол в приблизително същия мащаб, компенсирайки част от скорошния спад, който свали добива до 8,4 милиона барела на ден – най-ниското му ниво от 2003 г. насам. По-високият добив обаче не означава непременно и по-голям износ на суров петрол.“

Американската Администрация за енергийна информация (EIA) съобщи в сряда, че през седмицата до 23 октомври енергийните компании са изтеглили 1,9 милиона барела суров петрол от складовите наличности, докато в анкета на Ройтерс анализаторите прогнозираха увеличение на запасите с 15 000 барела.
В същото време запасите от бензин са нараснали с 3,9 милиона барела, в противовес на очакванията на анализаторите за спад от 0,9 милиона барела.

√ Инспекторите на ГИТ установиха 142 работници без трудов договор по морето
42-ма работещи без трудов договор са установени от Главната инспекция по труда в рамките на ежегодната инспекционна кампания в морските курорти, предава БНР.
За периода май - септември, при 950 проверки в обекти със сезонен характер, са установени и 50 чужденци без достъп до пазара на труда, както и 24 непълнолетни полагащи труд без разрешение от контролния орган.
Общо откритите нарушения на трудовото законодателство са 4600. От тях за работното време са 622, а за заплащането на труда - 486. Съставени са 330 акта за административни нарушения.

Business.dir.bg

√ Екатерина Захариева: Публичните власти в Европа не подкрепят достатъчно иновациите
Само 0,6% от обществените поръчки в Европа са насочени към иновации, което показва, че публичните власти не използват достатъчно възможностите да подкрепят новите технологии. Това заяви европейският комисар по стартиращите предприятия, научните изследвания и иновациите Екатерина Захариева по време на информационния ден на Европейския съвет по иновациите в София.
Според Захариева развитието на иновационния потенциал на България зависи от активната държавна подкрепа за предприемачите, от по-лесния достъп до пазара и от преодоляването на прекомерните регулации. Тя участва в дискусия с министъра на иновациите и дигиталната трансформация Иван Василев на информационен ден, организиран от Европейския съвет по иновациите на стадион "Българска армия". Преди началото на събитието министърът на иновациите и дигиталната трансформация Иван Василев разгледа новия стадион на ЦСКА.
"Има ги фондовете, но ако няма добре създадена екосистема, ако нямаш цялата подкрепа, възможност за бързо стигане до пазара и те възпират много регулации и свръхзащита на национално ниво, много над изискуемото от европейското законодателство, няма как да станеш "еднорог", защото няма "еднорог" без клиенти", обясни еврокомисарят.
По думите ѝ връзката между държавната подкрепа и предприемаческата среда се вижда и в активността на компаниите по програмите на Европейския съвет по иновациите (ЕСИ). Захариева насърчи българските компании да кандидатстват по тях, като отбеляза, че България се представя добре, но има потенциал за по-широко участие.
Тя препоръча също предприемачите да изграждат по-тесни връзки с корпоративния сектор и да мислят отвъд националния пазар. "Ако искате да сте успешни, трябва да намерите решение на глобален проблем", обърна се тя към участниците.
ЕСИ предлага подкрепа през целия път на една иновация - от първоначалната идея до пазарната ѝ реализация. Сред задачите на екипа на Захариева е и да се намерят решения за задържането в Европа на перспективни компании, които навлизат във фаза на бърз растеж.
За да улесни достъпа на иновативните компании до публичния сектор, Европейската комисия е предложила Европейски акт за иновациите. Според Захариева той трябва да позволи на публичните възложители да придобиват по-бързо и лесно нови решения от европейски компании, както и да създаде възможности за участие на местни предприятия в транснационални обществени поръчки.
Еврокомисарят изрази надежда България да подкрепи инициативата. Според нея държавните институции могат да играят много по-активна роля в развитието на иновациите, като се превърнат в първи клиенти на новите технологии.
Захариева представи и фонда за растеж "Скейлъп" (Scaleup), създаден съвместно от нейния екип и частния сектор. Целта му е да помогне на перспективни европейски компании да се разрастват, вместо да търсят възможности за развитие извън Европа.
ЕСИ е осигурил 1 млрд. евро за фонда, а частният сектор е поел ангажимент за инвестиции в размер на 4 млрд. евро. Средствата са предназначени за големи инвестиционни рундове от над 100 млн. евро в компании в сферата на дълбоките технологии, които имат потенциал да се превърнат в световни лидери.

Фондът е създаден за по-малко от година и вече прави първите си инвестиции. Захариева смята, че сред българските компании има перспективни представители на сектора на дълбоките технологии, които могат да привлекат финансиране. Освен капитал фондът трябва да привлече и по-голямо пазарно внимание към подкрепяните предприятия.

Министърът на иновациите и дигиталната трансформация Иван Василев също призова за намаляване на регулаторната тежест върху предприемачите. Според него фокусът на европейските и националните институции твърде често е върху това какво още да регулират, вместо върху възможностите да освободят бизнеса от ненужни ограничения.

Василев изрази надежда, че чрез диалог с Европейската комисия ще бъдат предприети стъпки към дерегулация. Той определи технологичните компании като важен инструмент за промяна на икономическия модел на България и за преминаване към индустрии с по-висока добавена стойност.

По думите му публичните институции в България и Европа не правят достатъчно за стартиращите компании. Макар да съществуват фондове и програми за подкрепа, информацията за тях и условията за кандидатстване са трудни за ориентиране. Министърът определи това като общоевропейски проблем.

Друг съществен въпрос е връзката между научните изследвания и бизнеса. Според Василев България трябва да изгради по-ефективен механизъм за технологичен трансфер, който да насърчава учените да превръщат откритията си в приложими продукти, а компаниите да получават достъп до научните разработки.

Той се обяви и за стимули за университетите и научните институти да комерсиализират резултатите от своята работа, така че те да създават икономическа стойност и да допринасят за приходите на националния и европейския бюджет.

Василев подкрепи инициативата на Захариева за по-лесно използване на иновативни решения от държавните институции. По думите му те трябва да бъдат активни в търсенето на технологии, които могат да решават конкретни обществени проблеми.

"От публичните институции трябва да дадем пример, че трябва да сме първите клиенти, да сме проактивни в търсенето на учените, иноваторите и технологичните предприемачи за решаване на проблемите, с които се сблъскваме", заяви министърът.

Той добави, че действащото законодателство в България затруднява използването на иновативни решения и призова за по-голяма гъвкавост при внедряването им в работата на институциите.

√ Фед запази лихвите без промяна, двама от членовете му поискаха повишение

Федералният резерв на САЩ запази основната си лихва в диапазона от 3,75 до 4% на заседанието си в сряда, въпреки че инфлацията остава висока и ценовият натиск се оказва по-устойчив от очакваното. Решението показва, че централната банка засега предпочита да изчака допълнителни икономически данни, преди да предприеме ново затягане на паричната политика, съобщи CNBC.

Решението не беше изненада за финансовите пазари. Според инструмента FedWatch на CME Group вероятността за повишение на лихвите преди заседанието е била под 10%.

Въпреки това 2-ма от общо 12-те гласуващи членове на Федералния комитет за отворен пазар (FOMC) се противопоставиха на решението. Членът на управителния съвет Лиса Кук и президентът на Федералния резерв на Кливланд Бет Хамак поискаха увеличение на лихвата с 0,25 процентни пункта. Това е първото несъгласие на Кук с решение на комитета, откакто се присъедини към Федералния резерв през 2022 г. по назначение на тогавашния президент Джо Байдън.

В изявлението след заседанието централните банкери посочиха, че инфлацията остава висока. Те подчертаха, че събирането на допълнителна информация ще помогне на комитета да определи подходящия курс на паричната политика, така че инфлацията да се върне своевременно към целта от 2%.

Фед определи икономическата активност като разширяваща се със силни темпове - по-положителна оценка спрямо формулировката "солидна", използвана през септември. Освен това бяха направени малко съществени промени в придружаващото решението изявление.

Инфлацията в САЩ е над целевото равнище на Федералния резерв от 2% повече от 5 години, а темпът на поскъпване се е ускорил след предходното заседание през септември. Това поражда разногласия сред централните банкери дали е необходимо по-агресивно повишаване на лихвите, за да бъде овладян ценовият натиск.

През последните седмици обаче някои представители на Фед изразиха подкрепа за изчакване, преди да бъде взето решение за следващата стъпка. Заместник-председателят на централната банка Филип Джеферсън и президентът на Федералния резерв на Ню Йорк Джон Уилямс заявиха, че настоящите икономически условия дават възможност на институцията да оцени допълнителните данни, преди да затегне още паричната политика.

Въпреки предпазливия подход на този етап, очакванията на финансовите пазари сочат възможност за ново увеличение на лихвите през декември, последвано от още 1 или 2 повишения през 2027 г.
Дискусиите за лихвената политика се провеждат и на фона на напрежение между президента Доналд Тръмп и Федералния резерв. Тръмп от години настоява за значително по-ниски лихви, докато централната банка подчертава необходимостта решенията ѝ да се основават на икономическите данни и да бъдат независими от политически натиск.
Междувременно Лиса Кук е в центъра на съдебен спор, след като Тръмп предприе действия за отстраняването ѝ заради твърдения относно информацията, предоставена в заявленията ѝ за жилищни кредити. Върховният съд на САЩ спря първоначалния опит за отстраняването ѝ, но администрацията възобнови действията, като изслушването по случая е насрочено за началото на ноември.
Решението на Фед беше взето и броени дни преди междинните избори в САЩ на 3 ноември, когато ще бъде оспорван контролът върху Конгреса. Независимостта на централната банка е ключов принцип в работата ѝ, макар че наближаващите избори засилват общественото внимание към решенията за лихвените проценти.
Основният въпрос пред Федералния резерв остава колко дълго може да изчака, преди да предприеме ново затягане на паричната политика. От една страна, по-високите лихви могат да ограничат търсенето и да помогнат за овладяване на инфлацията. От друга, те оскъпяват кредитите за домакинствата и бизнеса. Следващите икономически данни ще бъдат решаващи за това дали централната банка ще пристъпи към ново увеличение още през декември.

3e-news.net

√ Bloomberg: Европа ще пусне на пазара 42 млн. барела от петролните си запаси през следващите 3 месеца
Европа ще пусне на пазара 42 млн. барела от стратегическите петролни резерви през следващите три месеца, съобщава Bloomberg, цитирайки френския министър на икономиката Ролан Лескюр.
Половината от този обем ще бъде дизелово гориво, обяви той в навечерието на срещата на енергийните министри на Европейския съюз в Люксембург.
Лескюр заяви, че обявените миналия месец 10 млн. барела дизел ще се появят на пазара през следващите дни, а въздействието върху цените ще се усети още идната седмица. По думите му, резервите ще бъдат доставени на пазара на себестойност, което ще намали цените с 12-18 цента на литър.
„Дизеловото гориво е в основата на нашите проблеми“, коментира министърът като уточни, че макар да се надява настоящата криза да се разреши „бавно, но сигурно“, Европа ще запази възможността и за допълнително освобождаване на запаси.
В началото на октомври президентът на САЩ Доналд Тръмп призова ЕС да освободи горива от резервите си, заплашвайки да ограничи износа на дизел от САЩ. След това той обяви, че европейските страни са се съгласили да освободят „огромен обем“ от своите стратегически резерви от дизел. Преди това Politico, позовавайки се на източници, съобщи, че Франция е предложила страните от ЕС да освободят 50 млн. барела дизел и 50 млн. барела петрол от резервите си в отговор на призивите на САЩ.
В средата на месеца страните от Г-7 (САЩ, Канада, Великобритания, Япония и три страни от ЕС – Франция, Германия и Италия) се споразумяха да освободят до 100 млн. барела от своите стратегически петролни резерви (SPR). По-късно МАЕ уточни, че тези 100 млн. барела ще са част от 400-те млн. барела, които МАЕ се съгласи да освободи през март. От мартенския обем досега са освободени 325 млн. барела. Няма обаче предоставена разбивка на обемите и видовете горива, които ще бъдат освободени, нито е уточнено, кои страни ще участват. МАЕ съобщи, че страните членки ще ускорят освобождаването на обещаните по-рано 100 млн. барела петрол и петролни продукти от своите стратегически резерви и скоро ще освободят 20 милиона барела дизел.

√ Пристанищата трябва да се подготвят за кораби с ядрена енергия и използването на реактори
Морските пристанища трябва да започнат да се подготвят за приемане на кораби с ядрена енергия и да обмислят използването на реактори за захранване на пристанищната инфраструктура. Тези препоръки се съдържат в нов доклад на Британската пристанищна асоциация (BPA) и класификационното дружество Lloyd's Register (LR), информира специализираното онлайн издание nucnet.
Авторите отбелязват, че използването на съвременни ядрени технологии се превръща в практически въпрос, който трябва да се вземе предвид при планирането на развитието на пристанищата. Потенциалните приложения на тези технологии не се ограничават до приемане на кораби с ядрена енергия; те включват и захранване на пристанищната инфраструктура и

близките промишлени съоръжения. „Пристанищата трябва да разглеждат ядрената енергия като дългосрочен въпрос за инфраструктурно и оперативно развитие, а не просто като нова горивна опция“, се посочва в доклада.
Документът определя три ключови области, които пристанищата трябва да вземат предвид при планирането си: приемане на кораби с ядрена енергия; използване на плаващи или транспортируеми атомни електроцентрали; използване на наземни малки модулни реактори или микрореактори. Тези реактори биха могли да осигуряват електричество за бреговите електроснабдителни системи на корабите, оборудването за обработка и съседни промишлени съоръжения. Авторите изчисляват, че това би могло да позволи на някои пристанища да се превърнат в центрове за чиста енергия.
Авторите предупреждават, че въпросите, свързани с ядрената безопасност и сигурност, готовността за аварийни ситуации, лицензирането, отговорността, застраховките и общественото доверие, трябва да бъдат разгледани рано. В доклада се отбелязва също, че в момента се работи по създаването на нова международна регулаторна рамка за използването на ядрена енергия в корабоплаването. През август МААЕ лансира инициативата ATLAS (Атомни технологии, лицензирани за приложения в морето), насочена към справяне с правни, регулаторни, безопасни и предпазни въпроси на МААЕ, свързани с кораби с ядрена енергия и плаващи атомни електроцентрали.

Bloomberg TV Bulgaria

√ ЕЦБ задържа лихвите и омаловажи ефекта от по-скъпите горива върху инфлацията

- ЕЦБ запази лихвата по депозитното улеснение на 2,5%, в съответствие с прогнозите на почти всички анкетирани от Bloomberg икономисти
- Кристин Лагард обяви, че ще напусне председателския пост през февруари, преди изтичането на мандата ѝ
- Потребителската инфлация в еврозоната достигна 3,8% през септември, а икономическият растеж през третото тримесечие вероятно се е забавил до 0,2%

Европейската централна банка запази основните лихвени проценти без промяна, след като новината, че председателят ѝ Кристин Лагард ще напусне поста предсрочно, засили тревогите около разходите за енергия и ситуацията във Франция.
Лихвата по депозитите остана на 2,5% - в съответствие с прогнозите на почти всички икономисти, анкетирани от Bloomberg. Съобщението дойде само часове след като Лагард обяви, че ще напусне през февруари, месеци преди изтичането на мандата ѝ. Така тя ще има повече свобода да изразява позициите си по различни въпроси, включително сътресенията в родната ѝ страна.
„Увеличаването на мащаба и продължителността на енергийния шок, както и последиците за косвените ефекти и вторичните инфлационни ефекти, вероятно ще доведат до по-висока инфлация и по-слаб растеж“, заяви ЕЦБ в съобщение, като за пореден път отказа да се обвърже предварително с конкретни бъдещи решения.
„Условията за финансиране се затегнаха след последното заседание на Управителния съвет, което вероятно ще ограничи инфлацията и икономическия растеж.“
Оттеглянето на Лагард измести лихвеното решение на заден план
Предстоящото напускане на Лагард засенчи заседанието в четвъртък и постави началото на надпревара между бившите ръководители на централните банки на Испания и Нидерландия за поста, който включва отговорността за паричната политика в еврозоната.
По отношение на цената на кредитирането ЕЦБ засега изчаква, след като повиши лихвите два пъти, откакто войната с Иран разтърси енергийните пазари.
Макар да се опасяват, че инфлацията може да достигне двойно целевото равнище от 2%, представителите на банката засега не виждат признаци, че поскъпването на петрола и природния газ се разпространява към останалите цени. Междувременно устойчивият досега икономически растеж в Европа започва да губи инерция.
„Въпреки че пълните последици от енергийния шок все още се проявяват, базисната инфлация засега остава като цяло стабилна, а при заплатите на този етап не се наблюдава съществена реакция“, заяви ЕЦБ.
Трейдърите леко намалиха залозите си за нови повишения на лихвите от ЕЦБ. Пазарните цени вече отразяват затягане на паричната политика с общо 70 базисни пункта до края на 2027 г. при 72 базисни пункта преди това. Еврото продължи да поевтинява и достигна ново 17-месечно дъно от 1,1111 долара.
ЕЦБ се присъедини към Федералния резерв на САЩ, който също запази лихвите без промяна тази седмица. Очаква се в петък същото да направи и Японската централна банка.

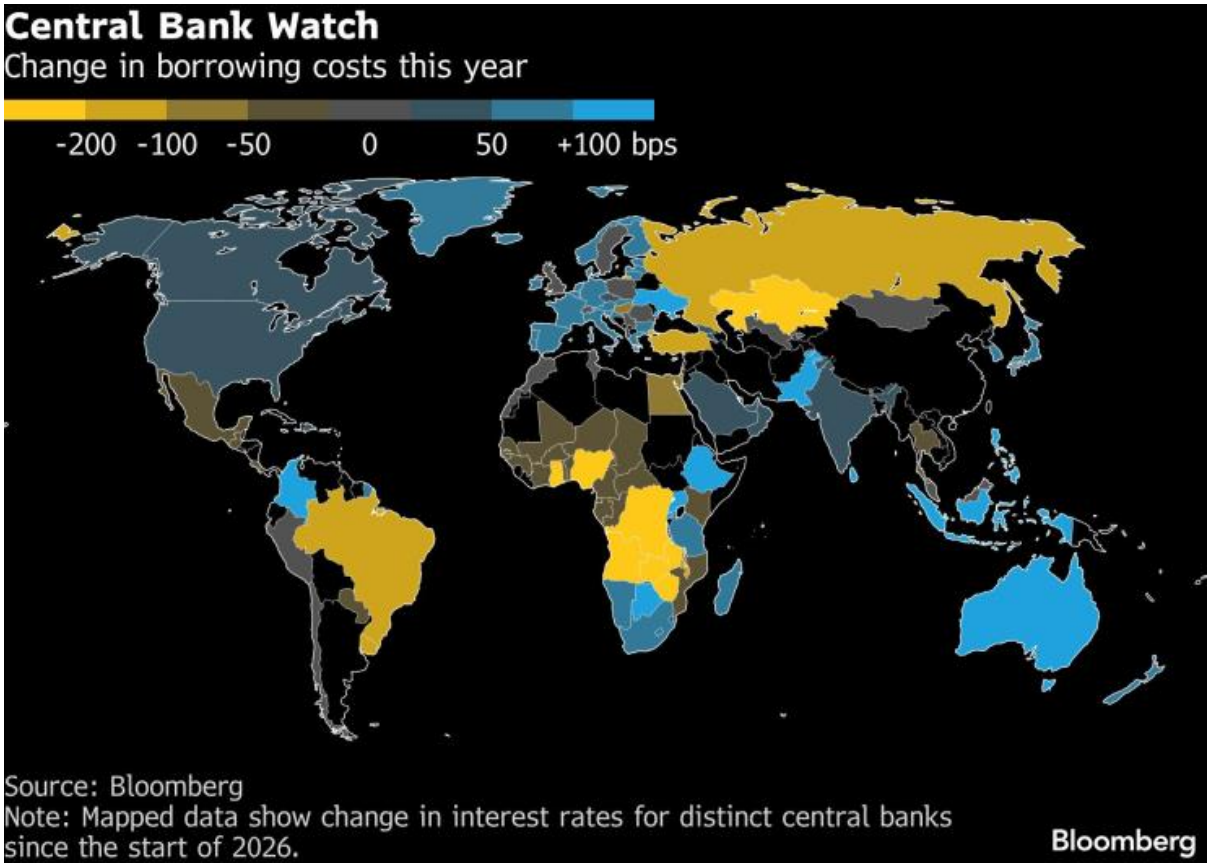

Централните банки в действие | Промяна в разходите по заемите през тази година

Пазарите очакват ново повишение на лихвите през декември

Широко разпространените очаквания са представителите на ЕЦБ във Франкфурт отново да повишат лихвите през декември. Тогава актуализираните икономически прогнози ще покажат колко силен е инфлационният натиск.

Покачването на доходността по облигациите в световен мащаб, допълнително засилено от пазарното напрежение и бюджетните и политическите проблеми във Франция, ограничава търсенето.

„Постъпващите данни показват, че икономиката на еврозоната е продължила да расте през третото тримесечие“, заяви Лагард пред журналисти във Франкфурт, като определи рисковете пред перспективите като насочени към по-слаб растеж. „Същевременно новото поскъпване на енергията се отрази негативно на потребителското доверие, а по-високите разходи за финансиране вероятно ще окажат натиск.“

Анализаторите смятат, че очакваното увеличение на лихвите в края на годината ще бъде последното в настоящия цикъл на затягане на паричната политика от ЕЦБ. И

нвеститорите обаче залагат на още повишения, като следят най-вече новото поскъпване на петрола, чиято цена се е увеличила с над 6% от последното решение на ЕЦБ за лихвите. Междувременно природният газ достигна най-високата си цена от близо четири години.

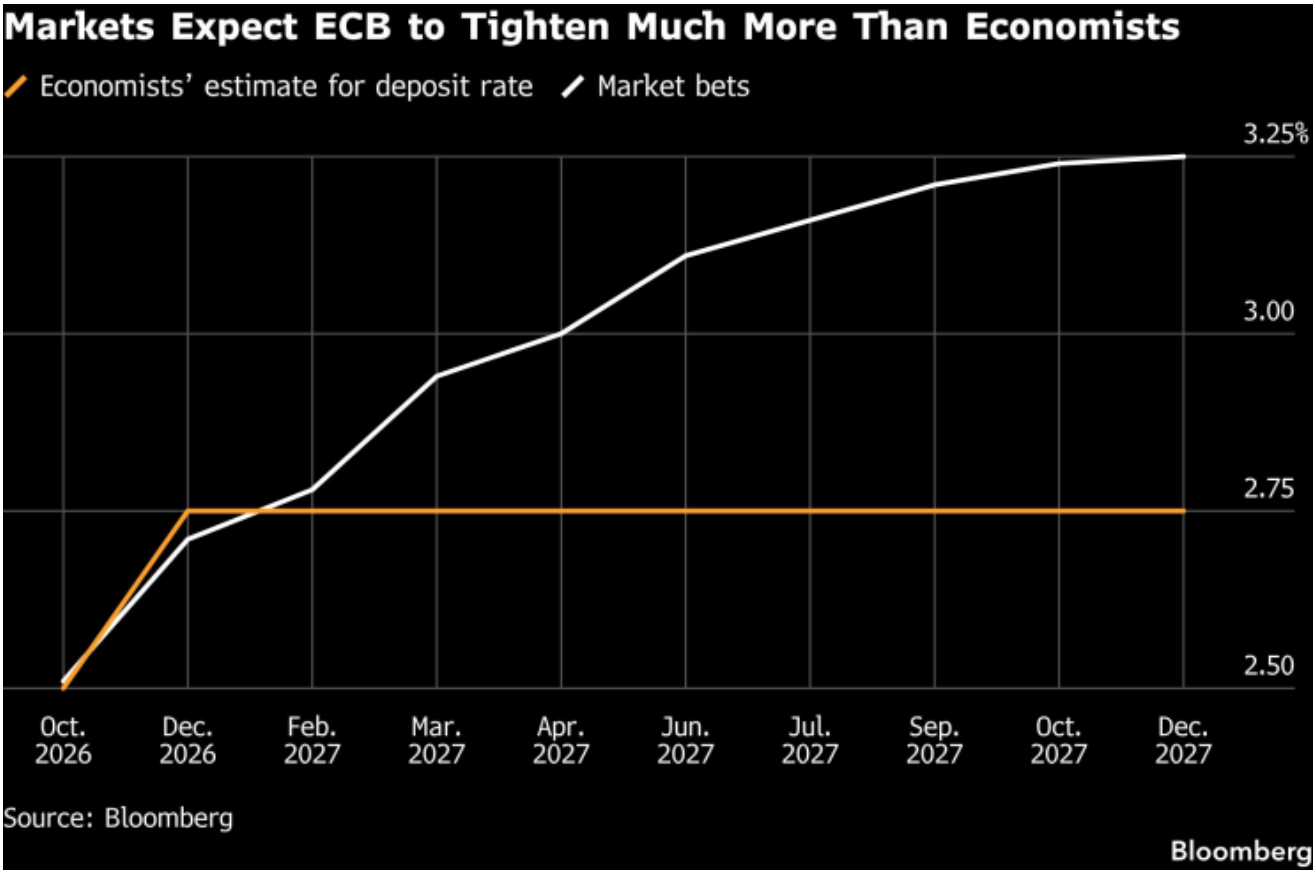

Инвеститорите залагат на значително по-силно затягане от прогнозите на икономистите

Последното поскъпване на енергийните суровини допринесе за ускоряване на потребителската инфлация до 3,8% през септември. Показателите за инфлационните очаквания също започнаха да се покачват.

„Показателите за базисната инфлация като цяло остават стабилни, макар че данните от ранните етапи на ценообразуването сочат засилване на натиска нагоре“, заяви Лагард, като добави, че рисковете са изместени към по-висока инфлация. „Натискът от заплатите остава умерен.“

Икономиката може вече да усеща последиците от затягането на финансовите условия. Динамиката и настроенията сред бизнеса отслабват.

Според анкета на Bloomberg сред анализатори, проведена преди публикуването на данните на Евростат в петък, икономическият растеж през третото тримесечие вероятно се е забавил до 0,2%. Повишаването на лихвите е допринесло и за спад в търсенето на кредити през същия период.

Cross.bg

√ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: След големия президентски дебат - какви са посланията два дни преди вота.
- Тема:Подготовката за балотажа и проверката на машините за втория тур; Гост - говорителят на ЦИК Стоянка Балова.
- Тема:Има ли забавяне в имунизацията срещу грип и ще стигнат ли получените дози инжекционни ваксини; Гост - доц. д-р Любомир Киров от Сдружението на общопрактикуващите лекари.
- Тема:След потъването на ударения кораб край нос Калиакра - какви могат да бъдат екологичните последици за морската вода?

√ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - стр. 1, 20 - Всяка 5-а смърт на ученик у нас е самоубийство

в. Труд - стр. 1, 4, 5 - Пари за бомби вместо за земеделие

в. Телеграф - стр. 1, 4, 5 - Сменяме гуми, ядем плескавицу

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - стр. 2 - Нов държавен сайт показва дупки на пътя, средна скорост, задръствания, затворени отсечки

в. 24 часа - стр. 10 - Фабрика за цигари с фитнес, зала за забавления и руски надписи разбиха в Карнобат

в. Труд - стр. 5 - Покачване на цените очакват мениджърите на фирми

в. Труд - стр. 6 - „Подписка" за служителя на НСО, който бил бутнал Колтуклиева

в. Телеграф - стр. 2 - Петко Петков пред „Теаеграф": Народът даде вот на недоверие на кабинета

в. Телеграф - стр. 10 - 150 семейства на студен душ

Водещи интервюта

в. 24 часа - стр. 12, 29 - Иванка Сотирова: В децата ни има натрупани мълчания - трябва да ги взривим. Стрес вкъщи и „много изпити" виновни за тяхната агресията им

в. Труд - стр. 10, 11 - Камен Илиев: През Черно море България е изложена на всякакъв вид заплахи

в. Телеграф - стр. 12, 13 - Експерт № 1 по наркотици и биохимия на мозъка д-р Юлиян Караджов: Има хора с побеляла от дрога коса

Водещи анализи

в. 24 часа - стр. 11, 12 - Малките вече не искат да станат пилот, полицай, а „известен"

в. Труд - стр. 12 - Колко струва един хляб в кварталния магазин?

в. Телеграф - стр. 15 - Темида се влачи с куршум в тила

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm *В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.*